

Қазақстан Республикасы Заң шығару Институтының Жаршысы

**№ 1-2 (29-30)
2013**

ҒЫЛЫМИ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖУРНАЛ

Меншік иесі және баспагер:
«Қазақстан Республикасының
Заң шығару институты» ММ

2006 жылдан бастап шығады
Журналдың материалдары
<http://www.izrk.kz> сайтында
орналастырылған

Заң ғылымдары бойынша
диссертацияларының негізгі ғылыми
нәтижелерін жариялауға арналған
басылымдар тізіліміне енгізілген
(ҚР БҒМ БҒСБК 30.05.2013 ж.
№894 бұйрығы)

Редакциялық кеңес:
Б.М. Имашев (Төраға)
З.Х. Баймолдина
А.А. Смағұлов
И.Ш. Борчашвили
М.Ш. Қоғамов

Редакциялық алқа:
Н.М. Әбдіров
З.С. Байниязова (Саратов қ., РФ)
Б.М. Бишманов
С.Ф. Бычкова
М.Т. Ғабдуәлиев
Д. Досмырза
А.Д. Жүсіпов
Т.Е. Қаудыров
В.Т. Қоныс
Ж.О. Құлжабаева
А.М. Нұрмағамбетов
Р.Т. Нұртаев
С.М. Рахметов
Ә.Г. Сақтағанов
Т.С. Сафарова
М.А. Сәрсембаев
А.М. Сәрсенов
Т.Ә. Серікбаев
У. Шапақ

Қазақстан Республикасы Мәдениет
және ақпарат министрлігі
Ақпарат және мұрағат комитетінің
БАҚ есепке қою туралы куәлік
№ 11219-Ж 15.11.2010 ж.

Мекен-жайы:
Қазақстан Республикасы,
010000, Астана қ.,
Орынбор к., 8 үй
тел.: 8(7172)74-02-06; факс: 8(7172)74-14-43
E-mail: instzak-kz@mail.ru

МАЗМҰНЫ

Қазақстан Республикасы Әділет министрі Б.М. Имашевтың Қазақстан Республикасы Премьер-Министрі С.Н. Ахметовтың қатысуымен өткізілген Министрліктің кеңейтілген алқа отырысындағы сөйлеген сөзі, Астана қ., 2013 жылғы 11 ақпан	9
«Қазақстан – 2050» Стратегиясы: қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты»	16
А.А. СМАҒҰЛОВ Қазақстан Республикасы Президенті Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауы аясындағы елдің саяси және құқықтық жүйесін дамытудың негізгі бағыттары	16
Р.Т. НҰРТАЕВ Әділеттілік қағидатын сақтау кепілдігін нығайту мақсатында құқықтық мониторинг институтын жетілдіру және дамыту тапсырмаларын шешудегі Қазақстан Республикасы Президенті – Ұлт Көшбасшысы Нұрсұлтан Назарбаевтың «Қазақстан – 2050» Стратегиясы: қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты» атты Қазақстан халқына Жолдауында айтылған идеяларды жүзеге асырудың өзекті мәселелері туралы.....	21
Конституциялық және әкімшілік құқық	33
М.Т. БАЙМАХАНОВ Қазақстандағы мемлекеттік қызмет көрсету институты және оның құқықтық жанамалығы.....	33
С.Ф. БЫЧКОВА Қазақстан Республикасында конституциялық қадағалауды заңнамалық реттеудің кейбір проблемалары туралы	39
Д. ДОСМЫРЗА Мемлекеттік басқару процесіндегі кедендік әкімшілік жүргізу жүйесі	45
С.С. ШЕШЕНБАЕВА Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекс (жаңа редакциясы) нысанасының көлемі және әкімшілік заңнаманы реформалаудың түп мәтінінде «лауазымды тұлға» ұғымы.....	51
М.Т. ҒАБДУӘЛИЕВ Жергілікті өзін-өзі басқарудағы көкейтесті мәселелер (ой-пікірлер).....	55
Азаматтық, азаматтық іс жүргізу құқығы	62
Е.Н. НҰРҒАЛИЕВА Қазақстан Республикасы Еңбек кодексі нормаларын қолданудың тәжірибелік мәселелері	62

С.К. ЫДЫРЫШЕВА, А.В. ТРИНКОЛЕНКО	
Ноу-хауды беру келісім шарты өнеркәсіптік меншік объектілеріне құқықтарды басқа тұлғаларға беру шартының түрі ретінде	66
«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне меншік құқығын қорғауды, шарттық міндеттемелерді қорғауға кепілдік беруді күшейту мен оларды бұзғаны үшін жауапкершілікті қатаңдату мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы бойынша Қазақстан Республикасы Каспий қоғамдық университетінің ұсыныстары	70
С.Б. АҚАТОВА	
Соттарда меншік құқығын қорғау ісі бойынша туындайтын кейбір мәселелер туралы	78
Қылмыстық құқық және қылмыстық іс жүргізу	83
С.М. РАХМЕТОВ	
Қылмыстық кодекстің коммерциялық сатып алуға не сыбайлас жемқорлық қылмысқа арандату үшін жауаптылық туралы нормаларын жетілдіру проблемалары (ҚК 349 бабы)	83
Н.А. САРТАЕВА	
Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі: уақыт призmasıмен қарағанда (1997-2003 жж.)	89
Т.Ә. СЕРІКБАЕВ	
Баланы қорғау және қылмыстық заңнаманы дамыту	94
М.Н. БАРАНОВ, А.Е. ЖҰМЖАЕВА	
Пробациялық қызметте электрондық аңду құрал-жабдықтарын қолданудағы шетелдік тәжірибе	98
Халықаралық құқық және салыстырмалы құқықтану	102
М.А. СӨРСЕМБАЕВ	
КО (БЭК) құқығының, ДСҰ құқығы мен Қазақстанның құқық жүйесінің заңдық мазмұны және оларды біріздендіру проблемалары	102
Ж.И. ИБРАГИМОВ	
Еуразиялық экономикалық одақтың құрылуының құқықтық мәселелері.....	111
Мемлекеттік тілде заң шығару тәжірибесінен	118
Н.М. ПРИМАШЕВ	
Азаматтық авиация саласының техникалық терминдері мен нормаларын аударудың кейбір аспектілері	118
М.Ә. АЙЫМБЕТОВ	
Заң терминдерінің түпмәтіндік қолданысы	124
Ж.М. ТҰРАРОВА	
Азаматтық кодекстің стильдік мәселелері	127
Шетелдік тәжірибе	131
З.С. БАЙНИЯЗОВА (Саратов қ.)	
Құқықтық жүйе Ресейдегі азаматтық қоғамның қалыптасуы мен дамуының заңды өлшемшарты ретінде	131
Б.Б. СУДАВИЧИУС (Вильнюс қ.)	
Литва Республикасында қаржы рыногын қадағалау жүйесі	135
Е.Б. ВАЙТЕКЕНЕ (Вильнюс қ.)	
Литва Республикасында азаматтықты құқықтық реттеудің конституциялық негіздері	141
А.В. СКРЫПНИКОВ (Мәскеу қ.), А.П. ДОЛГОВ (Пенза қ.), К.А. ДОЛГОВ (Мәскеу қ.)	
Қазіргі заманғы Ресейдегі білім беру бастамалары	148
О.В. МУЗА (Киев қ.)	
Украинада әкімшілік іс жүргізу доктринасының қалыптасуы	158
И.А. ГУМЕНЮК (Киев қ.)	
Украина заң ғылымында «мемлекеттің әлеуметтік міндеттемелері» ұғымының мазмұны	164
С.А. БОГОЛЮБОВ (Мәскеу қ.)	
Қазақстанның, Ресейдің және Беларусьтің экологиялық-құқықтық басымдықтары	168

Б.Б. САМАРХОДЖАЕВ, М.А. АХАДОВА (Ташкент қ.)	
Инвестициялық құқықтық қатынастар және инвестициялық қызмет ұғымы	176
О.О. ЖУРАВЛЕВА (Мәскеу қ.)	
Ресей Федерациясында мемлекеттік емес зейнетақымен қамсыздандыруды салықтық-құқықтық ынталандыру проблемалары	182
А.В. ШМОНИН, О.И. СЕМЫКИНА (Мәскеу қ.)	
Ресейдегі экономикалық бағыттағы қылмыстарға қарсы күрестің мән-жайы туралы мәселе	187
В.Л. КУДРЯВЦЕВ (Мәскеу қ.)	
РФ ҚК «Террористік акт» деген 205-бабының 1-тармағында көзделген қылмыстың объективтік жағы: теория және практика мәселелері	193
О.В. МАКАРОВА (Мәскеу қ.)	
Ресей қылмыстық сот ісін жүргізудегі сот төрелігін іске асырудың халықаралық стандарттарын жүзеге асыру туралы	202
С.В. ПРИЛУЦКИЙ (Киев қ.)	
Сот төрелігін іске асыруға халықтың тікелей қатысуы: Украинадағы заңнамалық реттеу проблемалары	211
Э.Л. СИДОРЕНКО (Мәскеу қ.)	
Қылмыстық құқықтағы «жәбірленуші» ұғымы мен оның белгілері туралы мәселе	218
Э. БЕСЕЛИЯ (Кутаиси қ.)	
Грузиядағы азаптауды және басқа да қатал, адамгершілікке жат немесе ар-намысты қорлайтын іс-әрекеттер мен жазалау түрлерінің алдын алудың тұжырымдамалық тәсілдері	224
М.Н. КОПЫЛОВ (Мәскеу қ.), НГУЕН КУАНГ ТЬЕН (Вьетнам)	
Экологиялық тұрғыда тұрақты қалалар туралы халықаралық құқықтағы әмбебаптылық пен өңірлілік (АСЕАН мысалында)	234
Л.Э. КАМЕНКОВА (Минск қ.)	
Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығының Экономикалық Соты жанындағы Дауларды реттеу жөніндегі халықаралық орталық: шаруашылық жүргізу субъектілеріне арналған артықшылықтар	242
И.М. АЛИЕВ (Баку қ.)	
Қазіргі заманғы Әзербайжандағы діндарлық пен мемлекетті салыстыра қарау	247
Құқық қолдану тәжірибе	251
К.А. АРАЛБЕКОВА	
«Балаларың үшін алимент төле!»	251
Жас ғалым мінбері	253
Б.Н. КӨРПОВ	
XVIII – XIX ғасырлардағы либералды идеологиялық парадигманың қалыптасуы мен дамуы	253
А.Д. НАУРЫЗБАЕВ	
«Мүлік», «мүліктік құқық» түсінігі және олардың «меншік», «меншік құқығы» категорияларымен ара қатынасы	257
Г.Т. ҚАНАПЬЯНОВА	
Мемлекеттің мүліктік құқықтарын қорғаудың азаматтық-құқықтық тәсілдерінің жүйесі	265
Т.М. АЙТАНОВ	
Қазақстанның әлеуметтік жаңғырту жағдайындағы медиация институтының дамуы	269
Г.Х. ЮСУПОВА	
Қазақстан Республикасы Жоғары Сотының нормативтік сот тәжірибесі туралы	274
А.Т. ҚОНЫСБЕКОВА	
Адам саудасына қарсы тұрудың көкейкесті мәселелері	278
Д.Ж. СМАҒҰЛОВА	
Қылмыстық сот ісін жүргізу саласындағы халықаралық құқықтық ынтымақтастық	283
Н. ЕЛАМАНОВ	
«Экстремизм» және «терроризм» ұғымдарының арақатынасы	288
С.С. УМАРОВ	
Жоғарғы Соттың нормативтік қаулыларын қолдануда туындайтын кейбір мәселелер туралы	293

А.С. СЕЙЛХАНОВА	
Қазақстан Республикасындағы адам саудасымен күресудегі алдын-алу шараларын жетілдіру	298
Б.С. КҮЗЕМБАЕВА	
Трансұлттық ұйымдасқан қылмыстылық және оның Қазақстан Республикасындағы белгілері	302
А.М. КЕНЖАЛИЕВА	
Қылмыстық іс жүргізудегі тергеу қателіктерінің түсінігі	307
М.Ж. МЕЛДЕБАЙ	
Сотталғандардың жеке басы қауіпсіздігі мен ар-ождан бостандығын қамтамасыз ету	312
Е.К. ҚҰРМАНОВ	
Қылмыстылықтың алдын-алу жолдары	315
Т.Ж. СЫЗДЫҚОВ	
Қылмыстылықты жасыруға қарсы іс-әрекеттер шаралары	319
У.Б. БАЙМАХАНОВ	
Ақпараттық қауіпсіздік киберқылмысқа қарсы тұру құралы ретінде	323
А.А. МҰХАМАДИЕВ	
Қылмыстық құқықтағы адам өлтірудің субъективтік жағының саралау белгілері	326
Е.М. КҮЛБАЕВ	
Есірткі заттарды және психотроптық заттарды заңсыз дайындау, өңдеу, иемденіп алу, сақтау, тасымалдау, жөнелту немесе сату қылмысының қылмыстық-құқықтық аспектілері	330
О.Ж. ЖҮКЕНОВ	
Қазақстан Республикасы Кәсіпкерлік кодексі жобасының тұжырымдамасын бағалау	335
К. УМИРЗАХОВА	
Ұлттық және халықаралық корпоративтік құқықтың салыстырмалы сипаттамасы.....	338
Сын және библиография	342
РУМЕН СТЕФАНОВ	
«Еуропалық Одақтың сыртқы саясаты» атты В. Катранджиевтің кітабына (Болгария. София: Әскерлік баспасы, 2011) ой-пікір	342
Ақпараттық хабарламалар	346
2013 ж. 12 ақпанда өткен дөңгелек үстел туралы ақпараттық хабарлама	346
2013 ж. 13 ақпанда Қазан қ. (Ресей Федерациясы) өткен Бүкілресейлік ғылыми-практикалық конференция туралы ақпараттық хабарлама	348
2013 ж. 20 наурызда Астана қ. өткен «Қазақстан Республикасының жаңа қылмыстық заңнамасы: проблемалары, тенденциялары және жетілдіру жолдары» атты халықаралық ғылыми-практикалық конференция туралы ақпараттық хабарлама	350
2013 ж. 29 наурызда өткен дөңгелек үстел туралы ақпараттық хабарлама	352
2013 ж. 5 сәуірде Астана қ. өткен «Құқықтық нормалардың орыс және қазақ тілдеріндегі мәтіндерінің теңтүпнұсқалылығын қамтамасыз етудің кейбір мәселелері» атты дөңгелек үстел туралы ақпараттық хабарлама	354
Даналық ойлар	358
Мерейтой	359
З.ғ.д., профессор В.А. Кимнің 90 жасына орай	359
Қазақстан Республикасының Заң шығару институтына 20 жыл	362

**№ 1-2 (29-30)
2013**

Собственник и издатель:

ГУ «Институт законодательства
Республики Казахстан»

Издается с 2006 года

Все материалы журнала
размещаются на сайте
<http://www.izrk.kz>

Включен в перечень изданий
для публикации основных
научных результатов диссертаций
по юридическим наукам
(Приказ ККСОН МОН РК №894
от 30.05.2013 г.)

Редакционный совет:

Б.М. Имашев (Председатель)
З.Х. Баймолдина
А.А. Смагулов
И.Ш. Борчасвили
М.Ч. Когамов

Редакционная коллегия:

Н.М. Абдиров
З.С. Байниязова (г. Саратов, РФ)
Б.М. Бишманов
С.Ф. Бычкова
М.Т. Габдуалиев
Д. Досмырза
А.Д. Жусупов
Т.Е. Каудыров
В.Т. Конусова
Ж.О. Кулжабаева
А.М. Нурмагамбетов
Р.Т. Нуртаев
С.М. Рахметов
А.Г. Сактаганов
М.А. Сарсембаев
А.М. Сарсенов
Т.С. Сафарова
Т.А. Серикбаев
У. Шапак

Свидетельство о постановке
на учет СМИ № 11219-Ж
от 15.11.2010 г. Комитета информации
и архивов Министерства культуры
и информации Республики Казахстан

Адрес:

Республика Казахстан,
010000, г. Астана,
ул. Орынбор, д. 8,
тел.: 8(7172)74-02-06; факс: 8(7172)74-14-43
E-mail: instzak-kz@mail.ru

**Вестник
Института
Законодательства
Республики Казахстан
научно-правовой журнал**

СОДЕРЖАНИЕ

Выступление Министра юстиции Республики Казахстан Имашева Б.М.
на расширенном заседании коллегии Министерства с участием Премьер-
Министра Республики Казахстан Ахметова С.Н. по итогам работы
органов юстиции за 2012 год г. Астана, 11 февраля 2013 года 9

*«Стратегия «Казахстан – 2050»: новый политический курс
состоявшегося государства» 16*

А.А. СМАГУЛОВ

Основные векторы развития политической и правовой системы страны
в свете Послания Президента Республики Казахстан Н.А. Назарбаева
народу Казахстана 16
Р.Т. НУРТАЕВ

Об актуальных проблемах реализации идей, озвученных в Послании
Президента Республики Казахстан – Лидера Нации Нурсултана
Назарбаева народу Казахстана «Стратегия «Казахстан – 2050»: новый
политический курс состоявшегося государства», в решении задачи
совершенствования и развития института правового мониторинга в целях
укрепления гарантий соблюдения принципа справедливости 21

Конституционное и административное право 33

М.Т. БАЙМАХАНОВ

Институт государственных услуг в Казахстане и его правовое
опосредование 33
С.Ф. БЫЧКОВА

О некоторых проблемах законодательного регулирования
конституционного надзора в Республике Казахстан 39
Д. ДОСМЫРЗА

Система таможенного администрирования в государственном
управленческом процессе 45
С.С. ШИШИМБАЕВА

Объем предмета Кодекса об административных правонарушениях (новая
редакция) и понятия «должностное лицо» в контексте реформирования
административного законодательства 51
М.Т. ГАБДУАЛИЕВ

Наш трудный путь к местному самоуправлению (размышления) 55

Гражданское и гражданско-процессуальное право 62

Е.Н. НУРГАЛИЕВА

Практические вопросы применения норм Трудового кодекса Республики
Казахстан 62

С.К. ИДРЫШЕВА, А.В. ТРИНКОЛЕНКО	
Договор о передаче ноу-хау как вид договора о передаче прав на объекты промышленной собственности.....	66
Предложения НИИ частного права Каспийского общественного университета по проекту Закона Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам усиления защиты права собственности, гарантирования защиты договорных обязательств и ужесточения ответственности за их нарушение»	70
С.Б. АКАТОВА	
О некоторых вопросах, возникающих в судах по делам о защите права собственности	78
Уголовное право и уголовный процесс	83
С.М. РАХМЕТОВ	
Проблемы совершенствования норм Уголовного кодекса об ответственности за провокацию коммерческого подкупа либо коррупционного преступления (ст. 349 УК)	83
Н.А. САРТАЕВА	
Уголовный кодекс Республики Казахстан: через призму времени (1997-2003 годы)	89
Т.А. СЕРИКБАЕВ	
Охрана детей и развитие уголовного законодательства	94
М.Н. БАРАНОВ, А.Е. ЖУМЖАЕВА	
Зарубежный опыт применения электронных средств слежения в деятельности службы пробации	98
Международное право и сравнительное правоведение	102
М.А. САРСЕМБАЕВ	
Юридическое содержание права ТС (ЕЭП), права ВТО и правовой системы Казахстана и проблемы их унификации	102
Ж.И. ИБРАГИМОВ	
Правовые проблемы создания Евразийского экономического союза	111
Из практики законодательства на государственном языке	118
Н.М. ПРИМАШЕВ	
Некоторые аспекты перевода технических терминов и норм сферы гражданской авиации	118
М.А. АЙЫМБЕТОВ	
Контекстное использование законодательных терминов	124
Ж.М. ТУРАРОВА	
Стилистические вопросы Гражданского кодекса	127
Зарубежный опыт	131
З.С. БАЙНИЯЗОВА (г. Саратов)	
Правовая система как юридический параметр формирования и развития гражданского общества в России	131
Б.Б. СУДАВИЧЮС (г. Вильнюс)	
Система надзора за финансовым рынком в Литовской Республике	135
Е.Б. ВАЙТЕКЕНЕ (г. Вильнюс)	
Constitutional grounds of legal regulation of citizenship in the Republic of Lithuania (Конституционные основы правового регулирования гражданства в Литовской Республике).....	141
А.В. СКРЫПНИКОВ (г. Москва), А.П. ДОЛГОВ (г. Пенза), К.А. ДОЛГОВ (г. Москва)	
Образовательные инициативы современной России	148
О.В. МУЗА (г. Киев)	
Формирование доктрины административного процесса в Украине	158
И.А. ГУМЕНЮК (г. Киев)	
Содержание понятия «социальные обязательства государства» в украинской юридической науке.....	164
С.А. БОГОЛЮБОВ (г. Москва)	
Эколого-правовые приоритеты Казахстана, России и Беларуси	168

Б.Б. САМАРХОДЖАЕВ, М.А. АХАДОВА (г.Ташкент)	
Понятие инвестиционных правоотношений и инвестиционной деятельности	176
О.О. ЖУРАВЛЕВА (г. Москва)	
Проблемы налогово-правового стимулирования негосударственного пенсионного обеспечения в Российской Федерации	182
А.В. ШМОНИН, О.И. СЕМЫКИНА (г. Москва)	
К вопросу о состоянии борьбы с преступлениями экономической направленности в России	187
В.Л. КУДРЯВЦЕВ (г. Москва)	
Объективная сторона преступления, предусмотренного ч.1 ст. 205 УК РФ «Террористический акт»: некоторые вопросы теории и практики	193
О.В. МАКАРОВА (г. Москва)	
О реализации международных стандартов отправления правосудия в уголовном судопроизводстве России.....	202
С.В. ПРИЛУЦКИЙ (г. Киев)	
Прямое участие народа при осуществлении правосудия: проблемы законодательного регулирования в Украине	211
Э.Л. СИДОРЕНКО (г. Москва)	
К вопросу о понятии и признаках потерпевшего в уголовном праве	218
Э. БЕСЕЛИЯ (г. Кутаиси)	
Концептуальные подходы по предотвращению пыток и других жестоких, бесчеловечных или унижающих достоинство видов обращения и наказания в Грузии	224
М.Н. КОПЫЛОВ (г. Москва), НГУЕН КУАНГ ТЬЕН (Вьетнам)	
Универсальное и региональное в международном праве об экологически устойчивых городах (на примере АСЕАН).....	234
Л.Э. КАМЕНКОВА (г. Минск)	
Международный центр по урегулированию споров при Экономическом Суде Содружества Независимых Государств: преимущества для хозяйствующих субъектов	242
И.М. АЛИЕВ (г. Баку)	
Сопоставление религиозности и государства в современном Азербайджане	247
Правоприменительная практика.....	251
К.А. АРАЛБЕКОВА «Плати алименты, ради детей!».....	251
Трибуна молодого ученого.....	253
Б.Н. КАРИПОВ	
Формирование и развитие либеральной идеологической парадигмы в XVIII - XIX веках.....	253
А.Д. НАУРЫЗБАЕВ	
Понятие «имущество», «имущественные права» и их соотношение с категориями «собственность» и «право собственности»	257
Г.Т. КАНАПЬЯНОВА	
Система гражданско-правовых способов защиты имущественных прав государства	265
Т.М. АЙТАНОВ	
Развитие института медиации в условиях социальной модернизации Казахстана	269
Г.Х. ЮСУПОВА	
О нормативной судебной практике Верховного Суда Республики Казахстан	274
А.Т. КОНЫСБЕКОВА	
Актуальные вопросы в проблеме противодействия торговле людьми	278
Д.Ж. СМАГУЛОВА	
Международно-правовое сотрудничество государств в сфере уголовного судопроизводства.....	283
Н. ЕЛАМАНОВ	
Взаимосвязь понятий «экстремизм» и «терроризм».....	288
С. С. УМАРОВ	
О некоторых вопросах применения нормативных постановлений Верховного Суда.....	293

А.С. СЕЙЛХАНОВА	
Совершенствование мер предупреждения в борьбе с торговлей людьми в Республике Казахстан	298
Б.С. КУЗЕМБАЕВА	
Транснациональная организованная преступность и ее признаки в Республике Казахстан	302
А.М. КЕНЖАЛИЕВА	
Понятие следственных ошибок в уголовном процессе	307
М.Ж. МЕЛДЕБАЙ	
Обеспечение безопасности личности, чести и достоинства осужденных	312
Е.К. КУРМАНОВ	
Предупреждение преступности.....	315
Т.Ж. СЫЗДЫҚОВ	
Меры противодействия латентизации преступности	319
У.Б. БАЙМАХАНОВ	
Информационная безопасность как средство противодействия киберпреступности.....	323
А.А. МУХАМАДИЕВ	
Квалифицирующие признаки субъективной стороны убийства в уголовном праве.....	326
Е.М. КУЛЬБАЕВ	
Уголовные правовые аспекты незаконного изготовления, переработки, приобретения, хранения, перевозки, пересылки, либо сбыта наркотических средств или психотропных веществ.....	330
О.Ж. ЖУКЕНОВ	
Оценка концепции проекта Предпринимательского кодекса Республики Казахстан	335
К. УМИРЗАХОВА	
Сравнительная характеристика национального и международного корпоративного права	338
Критика и библиография	342
РУМЕН СТЕФАНОВ	
Рецензия на книгу В. Катранджиева «Внешняя политика Европейского Союза». - Болгария. София: Военное издательство, 2011	342
Информационные сообщения	346
Информационное сообщение о круглом столе 12 февраля 2013 г.	347
Информационное сообщение о Всероссийской научно-практической конференции 13 февраля 2013 г. в г. Казань (Российская Федерация)	349
Информационное сообщение о международной научно-практической конференции «Новое уголовное законодательство Республики Казахстан: проблемы, тенденции и пути совершенствования» 20 марта 2013 г. в г. Астане	351
Информационное сообщение о круглом столе 29 марта 2013 г.	353
Информационное сообщение о круглом столе «Некоторые вопросы обеспечения аутентичности текстов правовых норм на русском и казахском языках» 5 апреля 2013 г. в г. Астане	356
Мудрые мысли	358
Юбилей	359
К 90-летию д.ю.н., проф. Кима В.А.	359
Институту законодательства Республики Казахстан – 20 лет	362

*Баймаханов Уалихан Бексултанович,
магистрант Академии финансовой полиции,
старший лейтенант финансовой полиции*

ИНФОРМАЦИОННАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ КАК СРЕДСТВО ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ КИБЕРПРЕСТУПНОСТИ

Сегодня мы живем и работаем в мире глобальных возможностей взаимодействия. Стремительное увеличение количества персональных компьютеров, свободный доступ к Интернету и быстрое развитие рынка новых коммуникационных устройств изменили и способы проведения досуга, и методы ведения бизнеса. Меняются и способы совершения преступлений. Преступность глобальных цифровых технологий открывает новые возможности для деятельности преступников. И бизнесмены, и потребители понесли крупные ущербы от преступников, обладающих компьютерными знаниями. Более того, компьютеры и сети могут использоваться для того, чтобы вызвать тревогу, посеять панику, ожидать насильственных нападений - и даже для координации и осуществления террористических действий. К сожалению, во многих случаях правоохранительные органы отстают от преступников, не имея необходимых технологий и квалифицированного персонала для создания препятствий новой и быстро растущей угрозы, названной киберпреступностью [1].

Термин «киберпреступность» в законодательных актах официально не указывается. Вместе с тем, само понятие закрепилось в лексиконе правоохранительных органов развитых государств Европы и Мира и подразумевает преступность в сфере компьютерной информации и телекоммуникаций, незаконный оборот радиоэлектронных и специальных технических средств, распространение нелегального программного обеспечения для ЭВМ, а также некоторые другие виды преступности.

До недавнего времени многие техники-профессионалы не понимали феномена киберпреступности и не проявляли интереса к нему. Во многих случаях работники правоохранительных органов ощущали недостаток инструментария, необходимого для того, чтобы заняться этой проблемой [2].

Как по оценкам зарубежных ученых, так и по данным исследования, компьютерные преступления обладают высокой степенью социальной опасности, убытки от них в отдельных случаях могут во много раз превысить убытки от других видов общеизвестных уголовно наказуемых деяний. Обоснованно утверждается, что компьютерные преступления не ограничены рамками единого государства. При этом опыт борьбы зарубежных стран с данным явлением свидетельствует, что в результате совершения компьютерных преступлений вред может быть причинен практически во всех сферах деятельности государства, общества, а также отдельным правам и интересам конкретной личности [3, с. 5-6].

В ряде международных документов признано, что киберпреступность сегодня угрожает не только национальной безопасности отдельных государств, но и безопасности человечества на международном уровне. Обеспокоенность международного сообщества по развитию киберпреступности нашла отражение, в частности, в таких межгосударственных соглашениях, как Резолюция Совета ЕС «О законном мониторинге телекоммуникаций» от 17 января 1995 г. и Конвенции Совета Европы «О киберпреступности» от 23 ноября 2001г.

Учитывая национальную безопасность Казахстана, наблюдается опасная тенденция, связанная с увеличением технической и технологической зависимости государства от трансграничных проявлений кибертеррористов. В настоящее время потенциал казахстанских взломщиков компьютерных систем настолько высок, что спецслужбы таких стран, как Англия и США, вынуждены идти на тесное взаимодействие при осуществлении операций по их задержанию. К примеру, в августе 2000 года граждане Республики Казахстан О. Зезов и И. Ярмаки были арестованы в Лондоне по обвинению во взломе компьютерной систе-

мы американского агентства Bloomberg и попытке вымогательства 200 тысяч долларов у владельца компании Майкла Блумберга [4].

Состояние информационно-телекоммуникационных систем и уровень их защиты является одним из важнейших факторов, влияющих на информационную безопасность государства.

Одним из главных средств противодействия киберпреступности является информационная безопасность [5].

Национальная безопасность существенно зависит от обеспечения информационной безопасности, и в ходе технического прогресса эта зависимость будет возрастать. Определений информационной безопасности на сегодняшний день существует достаточно много. Единого мнения о том, что такое информационная безопасность нет. И в этом, по моему мнению, главная проблема состояния защиты информации. Проблем информационной безопасности множество, как и проблем развития процесса информатизации. В этой сфере необходимо решать вопросы, связанные с определением природы различных видов информационных угроз, механизмов их воздействия на объекты информационной безопасности, возможных последствий этих влияний, путей и методов их нейтрализации или уменьшения.

С этого ряда проблем наиболее изученными являются проблемы, связанные с защитой информации. Что же касается вопросов защиты человека, человеческих сообществ, общества в целом, то с точки зрения разработки методологии, путей, форм и методов обеспечения информационной безопасности они изучены недостаточно.

Сегодня киберпреступность приобрела тенденции распространения. Указанная тенденция обусловлена следующими факторами:

- бурным развитием глобальной системы электронной телекоммуникации - Интернет;
- присоединением к процессу формирования так называемой глобальной киберцивилизации новых стран через специальные национальные программы информатизации, развития информатики, информационного общества, постиндустриального общества, электронного общества и подобных по содержанию;
- ростом в структуре национальных экономик и международной экономике сектора торговли и услуг через электронные (компьютерные) средства телекоммуникации (в частности, Интернет-торговля).

Что касается Казахстана, следует отметить такие негативные факторы, сдерживающие ак-

тивную борьбу с киберпреступлениями и не позволяющие нашему государству на равноправной основе включиться в мировое информационное сообщество:

- отсутствие достаточной государственной финансовой поддержки фундаментальных и прикладных отечественных исследований в сфере предупреждения и борьбы с киберпреступностью;
- практически отсутствует развитие отечественного производства конкурентоспособных средств информатизации и связи, их защиты;
- информатизация государственных и коммерческих структур осуществляется преимущественно на базе зарубежной технологии и компьютерной техники (стратегическая техническая и технологическая зависимость от других государств);
- недостаточные профессиональные знания работников правоохранительных органов в области борьбы с преступлениями в сфере высоких технологий.

Прежде всего, органам государственной власти следует обратить особое внимание на деятельность правоохранительных органов. Только от качественной борьбы правоохранительных органов с киберпреступностью зависит, можно говорить о существовании информационной безопасности личности и государства в целом.

Учитывая вышеуказанное, хотелось бы отметить, что до сих пор есть некоторая антипатия - или хотя бы недоверие - между двумя наиболее важными участниками любой эффективной борьбы с киберпреступлениями - сотрудниками правоохранительных органов и профессионалами в области компьютеров. Тесное сотрудничество между ними является ключевым моментом, если необходимо взять контроль над киберпреступностью.

Сотрудники правоохранительных органов обладают профессиональными знаниями в уголовно - правовой сфере, а также знают основы сбора доказательств и вопросы передачи правонарушителей правосудию. Технический персонал ориентируется в компьютерах и сетях, их работе, умеет отслеживать информацию в них. Каждый обладает знаниями, необходимыми для оказания борьбы киберпреступникам. Поэтому основной целью государства должно быть соединение этих двух субъектов, чтобы показать, как они могут и должны работать вместе, защищая от киберпреступлений, пресекая и предупреждая их, привлекая к суду лиц, использующих современные технологии для нанесения

ущерба гражданам, организациям, бизнеса и общества. Прежде всего, выявление, предупреждение и пресечение преступлений в информационно-телекоммуникационной сфере и способствует обеспечению информационной безопасности Казахстана.

Список литературы

1. Шиндер Д.Л. «Киберпреступность: перед лицом проблемы» // www.crime-research.org.
2. Мирошников Б.Н. Борьба с киберпреступлениями - одна из составляющих информационной безопасности Российской Федерации. // www.crime-research.org.
3. Толеубекова Б.Х. Проблемы совершенствования борьбы с преступлениями, совершенными с использованием компьютерной техники: Автореф. дисс. докт. юрид. наук. - А: ТОО «Гридан», 1998. - 42 с.
4. Анилин В. Судят казахстанских компьютерных взломщиков // Юридическая газета. - 2001. - 14 ноября. - № 18-19.
5. Калюжный Р.А., Цимбалюк В.С. Координация деятельности органов власти в борьбе с организованной киберпреступностью. - www.crime-research.org.

Бұл мақалада Қазақстан Республикасының ақпараттық қауіпсіздік қамсыздандыруының кейбір қиындықтары киберқылмысқа қарсы әрекет ретінде қарастырылған. Және де киберқылмысқа қарсы белсенді күресті бәсеңдетуші теріс факторлар да айтылған.

Түйін сөздер: ақпараттық қауіпсіздік, ұлттық қауіпсіздік, киберқылмыс.

В данной статье рассмотрены некоторые актуальные проблемы обеспечения информационной безопасности в Республике Казахстан как средства противодействия киберпреступности. А также отмечены негативные факторы, сдерживающие активную борьбу с киберпреступлениями.

Ключевые слова: информационная безопасность, национальная безопасность, киберпреступность.

In this article problems of informative safety in Kazakhstan examine as means of counteractions of cybercrime. Also the negative factors that restrain active fight with cybercrime are marked.

Keywords: informative safety, national security, cybercrime.

Уәлихан Бексұлтанұлы Баймаханов,

Қаржы полициясы академиясының магистранты, қаржы полициясының аға лейтенанты
Ақпараттық қауіпсіздік киберқылмысқа қарсы тұру құралы ретінде

Баймаханов Уалихан Бексұлтанович,

магистрант Академии финансовой полиции, старший лейтенант финансовой полиции
Информационная безопасность как средство противодействия киберпреступности

Baimakhanov Yalihan Beksultanovich,

Undergraduate of Academy of the financial police, a senior lieutenant of financial police
Informative safety as means of counteractions of cybercrime